

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Затверджено
на засіданні приймальної комісії
Львівського національного університету
імені Івана Франка

24.03.2021 р. (протокол № 3)

Ректор

В.П. Мельник

ПРОГРАМА
фахового вступного випробовування
для здобуття освітнього ступеня магістра

Спеціальність – 012 «Дошкільна освіта»

Освітня програма – «Дошкільна освіта»

Львів-2021

Розробники програми:

1. Лозинська С.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти.
2. Білан О.І., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти.
3. Гарасимів Я.Ю., асистент кафедри початкової та дошкільної освіти.

Програма фахового вступного випробування для здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 012 Дошкільна освіта на основі освітнього рівня бакалавра (ОКР спеціаліста) затверджена на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти факультету педагогічної освіти

протокол № _____ від «_____» _____ 2021 р.

Завідувач кафедри

початкової та дошкільної освіти _____ Н.І. Мачинська

« _____ » _____ 2021 р

Програма фахового вступного випробування для здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 012 Дошкільна освіта затверджена на засіданні Вченої ради факультету педагогічної освіти

протокол № 7 від 2 березня 2021 р.

Голова Вченої ради

Д.Д. Герцюк

2 березня 2021 р

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахових вступних випробувань об'єднує основні положення з нормативних дисциплін, визначених ОПП підготовки студентів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 012 – «Дошкільна освіта». Базові дисципліни, що складають основу тестувань: педагогіка дошкільна, основи природознавства з методикою, дошкільна лінгводидактика, теорія та методика формування елементарних математичних уявлень, теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти, основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва.

Вступне фахове випробування з педагогіки і методик дошкільної освіти передбачає визначення рівня знань та умінь абітурієнтів, що здобули освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) «бакалавр» та бажають здобути освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, згідно з Правилами прийому до Львівського національного університету імені Івана Франка у 2021 році.

Вступне фахове випробування проводиться у вигляді письмових тестових завдань закритого типу.

Програма складається з 6 розділів. Всього 3000 тестових завдань: розділ 1 – дошкільна педагогіка; розділ 2 – основи природознавства з методикою; розділ 3 – дошкільна лінгводидактика; розділ 4 – теорія та методика формування елементарних математичних уявлень; розділ 5 – теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти; розділ 6 – основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва.

ЗМІСТ ТЕОРЕТИЧНОГО КУРСУ ПРОГРАМИ

Розділ 1. Дошкільна педагогіка

Дошкільна педагогіка як наука, її зв'язок з іншими науками. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Особистість дитини. Виховання і розвиток. Фактори формування особистості. Завдання основних напрямів всебічного розвитку особистості. Визначення методів науково-педагогічного дослідження, їх класифікація та характеристика. Структурні компоненти дослідження, їх сутність. Сучасна система дошкільної освіти. Програми розвитку дітей дошкільного віку. Поняття інновації.

Фізичний розвиток і фізичне виховання дітей дошкільного віку. Режим дня у закладі дошкільної освіти. Організація та методика проведення роботи з дітьми в першу та другу половину дня. Розумовий розвиток і розумове виховання дітей дошкільного віку. Сенсорне виховання дітей як основа розумового розвитку. Особливості навчання дітей дошкільного віку. Зміст навчання дітей дошкільного віку. Базовий компонент дошкільної освіти. Методи навчання дітей дошкільного віку. Форми організації навчання дітей. Заняття їх види, структура. Моральний розвиток і моральне виховання дітей дошкільного віку. Виховання у дошкільного віку любові до Батьківщини. Виховання моральних якостей. Виховання у дітей культури поведінки. Трудова діяльність дітей в закладі дошкільної освіти. Види праці дітей та форми її організації. Естетичний розвиток та виховання дітей дошкільного віку. Завдання, засоби, методи естетичного виховання дітей дошкільного віку. Свята та розваги в закладі дошкільної освіти.

Гра – основний вид діяльності дошкільника. Організація предметно-ігрового середовища в умовах закладу дошкільної освіти. Режисерські ігри. Сюжетно-рольові ігри дітей в закладі дошкільної освіти. Театралізовані ігри. Будівельно-конструктивні ігри. Дидактичні ігри. Можливості використання комп'ютерних ігор у системі дошкільної освіти. Рухливі ігри дітей дошкільного віку.

Педагогічний процес у закладі дошкільної освіти. Планування педагогічного процесу. Моделювання освітньо-виховної роботи в різні пори року. Взаємодія родинного і суспільного виховання. Форми і методи співробітництва дитячого садка і сім'ї. Наступність у роботі ЗДО і початкової школи.

Література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти: Байер О.М., Безсонова О.К., Брежнєва О.Г., Гавриш Н.В., Загородня Л. П., Косенчук О. Г., Корнєєва О.Л., Лисенко Г. М., Левінець Н. В., Машовець М.А., Мордоус І.О., Нерянова С. І., Піроженко Т. О., Половіна О. А., Рейпольська О.Д., Шевчук А. С. Під науковим керівництвом доктора психологічних наук, професора, член-кореспондента НАПН України – Піроженко Т. О. - 2021. Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : підручник /Т. І. Поніманська. – 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2016.– 464с.– (Серія «Альма-матер»).
3. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / Білан О.І, Возна Л.М., Максименко О.Л. та ін. – Тернопіль: Мадрівець, 2017 – 264с.

Розділ 2. Основи природознавства з методикою

Методологічні основи методики ознайомлення дошкільників з природою. Зв'язок з іншими науками. Методи дослідження. Зміст та завдання ознайомлення дошкільників з природою. Охорона природи України.

Спостереження – основа формування реалістичних уявлень і понять про природу. Види спостережень за тривалістю (епізодичні і довготривалі), за дидактичною метою (первинні, повторні, заключні), спостереження порівняльного характеру; їх місце в різних вікових групах. Підготовка вихователя до проведення спостереження. Прийоми керівництва спостереженнями дітей в різних вікових групах. Словесні методи ознайомлення дітей з природою. Художня література як метод ознайомлення з природою. Нескладні досліди. Практичні методи. Праця як метод ознайомлення дошкільників з природою. Форми та види праці. Гра як метод ознайомлення дошкільників з природою, освітнє значення, класифікація ігор природничого змісту для дітей: ігри з природничим матеріалом, творчі, дидактичні, рухливі, їх роль і місце в процесі ознайомлення дітей з природою.

Куток природи. Виховне і освітнє значення. Вимоги до підбору рослин і тварин: відповідність вимогам програми, особливостям оточуючої природи, витривалість, невибагливість, безпечність, доступність для спостереження і догляду за ними дітьми.

Ділянка ЗДО, значення в реалізації завдань щодо ознайомлення дітей дошкільного віку з природою. Структурні компоненти ділянки ЗДО.

Заняття як форма ознайомлення дітей з природою. Типи та види занять, їх характеристика. Екскурсії в природу, навчально-виховне значення. Види та структура екскурсій, цільові прогулянки.

Література:

1. Горопаха Н.М. Методика ознайомлення дітей з природою. Хрестоматія. К.: Видавничий дім «Слово», 2012.-432с.
2. Яришева Н.Ф. Методика ознайомлення дітей з природою. Навч. посібник.- К.: Вища шк., 2013-255с.

Розділ 3. Дошкільна лінгводидактика

Методи і прийоми виховання звукової культури мовлення у дітей дошкільного віку. Індивідуальне обстеження стану звуковимови дітей. Завдання і зміст формування граматичної правильності мовлення у дітей. Шляхи і методи формування граматичної правильності мовлення. Дидактичні ігри та вправи, їх місце у роботі з дошкільниками, методика проведення в різних вікових групах. Особливості розвитку словника на різних вікових етапах. Завдання словникової роботи. Методи і прийоми словникової роботи. Дидактичні ігри та вправи у словниковій роботі. Види, зміст та методика їх проведення в різних вікових групах.

Поняття зв'язного мовлення. Види зв'язного мовлення (діалогічне, монологічне). Методи і прийоми навчання дітей діалогічного мовлення. Бесіда як основний метод розвитку діалогічного мовлення. Види, зміст, тематика бесід. Методика проведення бесіди. Значення картин у навчанні розповідання, вимоги до них. Методика навчання розповідання за картинками в різних вікових групах. Дві обов'язкові структурні частини: організація сприймання, розглядання дітьми картин та навчання розповіді за її змістом.

Суть переказу, його значення для розвитку зв'язного мовлення, пам'яті, мислення. Добір літературних творів, вимоги до них. Методичні прийоми та способи навчання переказу в різних вікових групах.

Значення художньої літератури для всебічного виховання дітей. Принципи добору літературних творів для читання і розповідання дітям. Методика читання художніх творів на заняттях, методичні прийоми роботи. Види бесід після читання. Значення поезії у розвитку та вихованні дітей. Підбір віршів, наочності, ілюстрацій. Традиційна методика роботи з поетичним словом у різних вікових групах. Сучасні підходи до роботи з поетичним твором на заняттях у закладі дошкільної освіти.

Зміст та завдання підготовки до навчання грамоти на четвертому, п'ятому, шостому роках життя. Методика ознайомлення дошкільників з поняттям «слово», «звук», «голосні і приголосні звуки». Вправи та ігри для закріплення цих понять.

Підготовка руки дитини до письма. Орієнтовні види роботи з підготовки руки дитини до письма.

Література:

1. Бенера В., Н.Маліновська. Теорія та методика розвитку рідної мови дітей. Навчально-методичний посібник. - К.: Видавничий дім: Слово, 2014. – 384 с.
2. Богуш А., Н.Гавриш. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник / за ред. А.Богуш. Друге видання, доповнене. - К.: Видавничий Дім: Слово, 2011. – 704 с.
3. Богуш А., Н.Гавриш, О.Саприкіна. Теорія та методика розвитку мовлення дітей раннього віку. Підручник. - К.: Видавничий дім: Слово, 2009. – 408 с.
4. Богуш А., Маліновська Н. перші кроки грамоти: перед дошкільний вік: навч. посіб. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2013. – 424 с.

Розділ 4. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень

Визначення понять: «множина», «елементи множини», «число». Програмні вимоги, послідовність (етапи) ознайомлення дітей з новим числом, підбір наочності. Робота вихователя над закріпленням в дітей знань про число.

Види письмової нумерації. Послідовність ознайомлення дітей з цифрою. Програмні завдання та підбір наочності для ознайомлення дошкільників з цифрою. Індивідуальна робота з дітьми з ознайомлення з цифрами. Зміст і види роботи в повсякденному житті.

Суть кількісної та порядкової лічби і прийоми їх навчання. Програмні завдання для різних вікових груп. Прийоми вправлення у відлічуванні, лічбі з участю різних аналізаторів: за зразком, за названим числом, на порівняння множин. Підбір наочності для різних вікових груп. Робота над закріпленням різних видів лічильної діяльності в повсякденному житті.

Визначення поняття «величина», параметри величини, об'єктивні та суб'єктивні чинники, що впливають на сприймання величини. Підбір наочності та прийоми навчання порівняння за довжиною, шириною, висотою та їх специфіка в різних вікових групах.

Значення і необхідність введення поняття умовної мірки для всебічного розвитку дітей. Послідовність навчання дітей дошкільного віку вимірювання за допомогою умовної мірки. Зміст програмних вимог для різних вікових груп. Підбір наочності. Робота з вправлення у вимірюванні умовною міркою в повсякденному житті.

Ознайомлення з геометричними фігурами в програмі розвитку дітей дошкільного віку. Ускладнення програмових вимог в різних групах дошкільного віку. Підбір наочності. Етапи ознайомлення дітей з геометричними фігурами. Специфіка обстеження сторін, кутів в молодших та старших групах закладу дошкільної освіти. Закріплення знань про геометричні фігури в повсякденному житті.

Особливості сприймання часу дітьми різного віку. Програмні вимоги з формування часових уявлень у дітей дошкільного віку. Ознайомлення дітей з частинами доби. Формування понять: «вчора», «сьогодні», «завтра». Робота вихователя над закріпленням часових понять в повсякденному житті. Робота з сім'єю.

Робота з формування математичних уявлень у дітей на заняттях, під час режимних процесів, в ігровій, трудовій діяльності. Особливості і специфіка цієї роботи з дітьми в різних вікових групах. Робота з батьками.

Література:

1. Грибанова А. К. Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей. / А. Грибанова - К.: Вища школа. – 2011.
2. Щербакова К. Методика навчання математики дітей дошкільного віку. / К. Щербакова - К.: Вища школа. – 2003.

Розділ 5. Теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти

Предмет та основні завдання курсу. Характеристика основних понять. Зв'язок методики фізичного виховання з іншими науковими дисциплінами. Природничо-наукові основи курсу. Основні методи наукових досліджень у галузі фізичного виховання. Характеристика оздоровчих, освітніх та виховних завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку. Характеристика засобів фізичного виховання дошкільнят: сил природи; гігієнічних факторів; фізичних вправ. Специфіка принципів навчання у фізичному вихованні. Методи і прийоми навчання фізичних вправ. Співвідношення дидактичних методів та прийомів навчання на різних етапах навчання дошкільників рухових дій.

Види основних рухів та їх характеристика. Методика навчання дітей основних рухів, послідовність добірки фізичних вправ для формування в дітей різних вікових груп рухових умінь та навичок з основних рухів.

Шикування та перешикування як засоби організації дітей під час ранкової гімнастики, занять з фізичної культури та рухливих ігор. Характеристика танцювальних вправ. Класифікація загальнорозвивальних вправ. Методика навчання загальнорозвивальних вправ.

Характеристика рухливої гри як засобу фізичного виховання дітей. Класифікація рухливих ігор, основні види ігор. Значення рухливих ігор для всебічного розвитку дитини дошкільного віку. Методика проведення рухливих ігор у різних вікових групах.

Загальна характеристика та значення спортивних вправ. Види спортивних вправ для дітей дошкільного віку та методика їх проведення в закладі дошкільної освіти.

Види фізкультурно-оздоровчих заходів. Методика проведення ранкової гімнастики в різних вікових групах. Структура гігієнічної гімнастики з елементами корекції, особливості проведення в різних вікових групах. Проведення фізкультхвилинок та фізкультпауз.

Типи фізкультурних занять. Способи організації дітей на занятті. Регулювання фізичних, емоційних та психічних навантажень дітей під час занять. Методика проведення занять з фізичної культури в різних вікових групах. Зміст занять з фізичної культури на повітрі в різні пори року.

Поняття «рухова активність». Види рухової активності: цілеспрямована та довільна. Характеристика різних форм роботи з фізичного виховання в повсякденному житті: піші переходи та екскурсії за межі закладу дошкільної освіти; фізкультурні розваги та свята; дні здоров'я; самостійна рухова діяльність, індивідуальна робота з дітьми, рухливі ігри, канікули.

Література:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. - Суми : ВТД «Університетська книга», 2004. - 428 с.
2. Вільчковський Е. С. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах: навч.-метод. посіб. / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко. – Тернопіль: Мандрівець, 2008. – 128 с.
3. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку: навчальний посібник / Л. П. Загородня, С. А. Тітаренко, Г. П. Барсуковська; за заг. ред. Л. П. Загородньої. - Суми : Університетська книга, 2011. - 272с.
4. Комісарик М. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: підручник / Марія Комісарик, Галина Чуйко., 2013. – 484с.

Розділ 6. Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва

Предмет і завдання дослідження методики керівництва образотворчою діяльністю дітей. Її зв'язок з іншими науками. Завдання і принципи організації та здійснення освітнього процесу в сучасному закладі дошкільної освіти. Зміст, форми і методи керівництва образотворчою діяльністю дітей. Методи ознайомлення дітей з творами образотворчого мистецтва. Характеристика чинних програм з образотворчого мистецтва.

Види малювання за характером відтворення дійсності: предметне, сюжетне та декоративне малювання. Види малювання за характером виконання образотворчих завдань: з натури, з пам'яті, за уявленням. Матеріали та обладнання занять з малювання. Програмовий зміст і методика керівництва малюванням у вікових групах закладу дошкільної освіти. Організація та проведення занять.

Види ліплення за характером пізнання та відтворення дійсності: предметне, сюжетне, декоративне; монохромне і поліхромне. Способи ліплення. Матеріали та обладнання занять з ліплення. Програмовий зміст і методика керівництва ліпленням у вікових групах закладу дошкільної освіти. Організація та проведення занять.

Види аплікації за характером пізнання та відтворення дійсності: предметна, сюжетна, декоративна; монохромна і поліхромна. Види аплікації за характером виконання образотворчих завдань: з натури, з пам'яті, за уявленням. Матеріали та обладнання занять з аплікації. Програмовий зміст і методика керівництва аплікацією у вікових групах закладу дошкільної освіти. Організація та проведення занять. Зв'язок аплікації з малюванням та ліпленням.

Література:

1. Горошко. Н.А. Зображувальна діяльність у дошкільному навчальному закладі. Третій рік життя. – Х.:Вид.група «Основа», 2007.- 176с.- (Дошкільний навчальний заклад. На допомогу вихователю).
2. Котляр. В.П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей: Навчальний посібник.-К.;Кондор, 2009.

3. Ланіна І.В., Г.В. Кучеева. Образотворче мистецтво для дошкільнят. Видавництво «Ранок», 2012р.
4. Сухорукова Г.В., Дронова О.О., Голота Н.М., Янцур Л.А. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільньому навчальному закладі. К.:Видавничий Дім «Слово», 2010.